

शिशुगीतम् - 9

गुरुं वन्दे मातृरूपम्

गुरुं वन्दे पितृरूपम् ।

गुरुं वन्दे करुणामयम्

गुरुं वन्दे सुज्ञानमयम्

I bow to the Guru, the embodiment of the mother

I bow to the Guru, the embodiment of father

I bow to the Guru, the ocean of mercy

I bow to the Guru, the all knowing

गुरुं वन्दे सिद्धिप्रदम् ।

गुरुं वन्दे बुद्धिप्रदम् ।

गुरुं वन्दे विमलमतिम् ।

गुरुं वन्दे अमलकृतिम् ।

I bow to the Guru, who bestows success

I bow to the Guru, who bestows knowledge

I bow to the Guru, who is pure minded

I bow to the Guru, who purifies us

शिशुगीतम् - २

रामः याति । रामः याति ।

सीतया सह । सीतया सह ।

कुत्र सः याति ? कुत्र सः याति ?

सरयूनदीम् ।

Rāma goes, Rāma goes

Along with Sītā, Along with Sītā

Where does he go? Where does he go?

(Towards) river Sarayū

कृष्णः याति । कृष्णः याति ।

राधया सह । राधया सह ।

कुत्र सः याति ? कुत्र सः याति ?

यमुनानदीम् ।

Kṛṣṇa goes, Kṛṣṇa goes

Along with Rādhā, Along with Rādhā

Where does he go? Where does he go?

(Towards) river Yamunā

विठ्ठलः याति । विठ्ठलः याति ।
रुक्मिण्या सह । रुक्मिण्या सह ।
कुत्र सः याति ? कुत्र सः याति ?
चन्द्रभागाम् ।

Viṭṭhala goes, Viṭṭhala goes
Along with Rukmiṇī, Along with Rukmiṇī
Where does he go? Where does he go?
(Towards) river Candrabhāgā

शिशुगीतम् - ३

प्रातःकाले स्मरणीयम्
दन्तधावनं करणीयम् ।
सम्यक् स्नानं करणीयम्
देवस्मरणं करणीयम् ॥

Early in the morning, remember
To brush your teeth
To bathe well
To pray to God

विद्याभवनं गमनीयम्
तत्र पठनं करणीयम् ।
सायं नाट्यं नटनीयम्
रात्रौ शयनं करणीयम् ॥

To go to school
To study there
To dance in the evening
To sleep at night

शिशुगीतम् - ४

कुरु मम कर्णौ सच्छ्रुतिमन्तौ ।

गजकर्णाविव सुविशालौ ॥

**Make my ears broad,
like that of an Elephant, to hear good**

कुरु मम नेत्रे सुदृष्टिशीले ।

गृध्रस्य समे अतिसूक्ष्मे ॥

**Make my eyes keen,
like that of an Eagle, to see good**

कुरु मम हस्तौ सत्कार्यरतौ ।

कपिहस्ताविव ग्रहणपटू ॥

**Make my hands firm (firm grip),
like that of a Monkey, to remain engaged in good deeds**

कुरु मम चरणौ सत्पथगमनौ ।

अश्वस्येव विवृद्धवेगौ ॥

**Make my feet swift,
like that of a Horse, to move in the right direction**

कुरु मम पृष्ठमतीव समर्थम् ।

भारोद्धहने गर्दभसदृशम् ॥

**Make my back strong,
like that of a Donkey, to do hard work**

कुरु मम चित्तं कलुषविहीनम् ।

धेनोस्तनुरिव परमपवित्रम् ॥

**Make my mind free from bad thoughts,
like that of a Cow, pure**

कुरु मम देहं सदृढम् अरोगम् ।

अङ्गान्यपि बहु बलवन्ति ॥

**Make my body firm, without disease,
my limbs (body parts) very strong**

यैः सहितोऽहं जीवनपूर्णम् ।

करोमि भगवन् तव सेवाम् ॥

**With which, all my life,
I can serve you, Oh God!**

शिशुगीतम् - ५

गज आयाहि गज आयाहि ।

गज आयाहि रे ॥

Come elephant! come elephant!

Come O' elephant!

उदरं लम्बम् अस्ति ।

दन्तौ सितौ स्तः ।

शुण्डा दीर्घा अस्ति ।

कर्णौ विततौ स्तः ।

गज आयाहि ॥

Its stomach is big

teeth are white

trunk is long

ears broad

Come O' elephant!

पृच्छं तुच्छम् अस्ति ।

नेत्रे अल्पे स्तः ।

कायं भाण्डम् अस्ति ।

पादाः स्तम्भाः स्तः ।

गज आयाहि ॥

Its tail is short

Eyes are small

It has huge (barrel like) body

And pillar-like feet

Come O' elephant!

शिशुगीतम् - ६

मम दश अङ्गुल्यः ।

द्वे मम नेत्रे ।

एका दीर्घा नासिका ।

द्वौ मम कर्णौ ।

I have ten fingers

Two are my eyes

One long nose

Two are my ears

बहवः दन्ताः ।

एका जिह्वा ।

एकं वदनं देवकीर्तनाय ।

(I have) many teeth

One tongue

A mouth to sing the praise of God

शिशुगीतम् - ७

कुत्र त्वं गच्छसि ?

उद्यानं गच्छामि ।

तत्र किं पश्यसि ?

पुष्पवाटिकां पश्यामि ।

Where do you go?

I go to the garden

What do you see there?

I see a flower garden

दृष्ट्वा किं करोषि ?

भ्रमणं करोमि ।

तेन किं जायते ?

आरोग्यं वर्धते ।

What do you do after seeing (the flower garden)?

I walk around

What do you gain by that (walking)?

I gain good health (improvement in health)

शिशुगीतम् - ८

पाठशालां गच्छामि

आचार्यानिहं प्रणमामि ।

मित्रैः साकं वर्गं गत्वा

अक्षरमालां कथयामि ॥

I go to school

I bow to my teachers

After going to class, along with my friends

I recite the alphabets

अरुणः वदति अ आ इ ई ।

Arun says - अ, आ, इ, ई

उदयः भणति उ ऊ ऋ ॠ लृ ।

Uday says - उ, ऊ, ऋ, ॠ, लृ

एला कथयति ए ऐ ओ औ ।

Ela recites - ए, ऐ, ओ, औ

अहमपि वदामि अं अः ।

I too recite - अं, अः

कृष्णः कथयति क ख ग घ ङ ।

Kṛṣṇa tells - क, ख, ग, घ, ङ

चैत्रा वदति च छ ज झ ञ ।

Caitrā says - च, छ, ज, झ, ञ

टामः ब्रवीति ट ठ ड ढ ण ।

Ṭam says - ट, ठ, ड, ढ, ण

तारा भणति त थ द ध न ।

Tārā says - त, थ, द, ध, न

पवनः पठति प फ ब भ म ।

Pavan reads - प, फ, ब, भ, म

यमुना वदति य र ल व ।

Yamunā says - य, र, ल, व

शङ्कर आह श ष स ह ।

Śaṅkara calls out - श, ष, स, ह

इत्थं सर्वे वदाम वर्णान् ।

In this way we all recite Alphabets

शिशुगीतम् - ९

रक्तपुष्पम् आनय ।

गणेशाय समर्पय ॥

श्वेतपुष्पम् आनय ।

शारदायै अर्पय ॥

Bring a red flower

Offer it to Lord Gaṇeśa

Bring a white flower

Offer it to Goddess Śāradā

नीलपुष्पम् आहर ।

नारायणाय उपहर ॥

सुवर्णपुष्पम् आहर ।

सदाशिवाय उपहर ॥

Fetch a blue flower

Place it before Lord Nārāyaṇa

Fetch a gold flower

Place it before Lord Sadāśiva

शिशुगीतम् - १०

एकमभूत् काननम् ।

द्वौ तत्र महावृक्षौ ।

तयोरधः त्रयो मृगाः ।

चत्वारश्चैव शावकाः ।

व्याधाः पञ्च तत्र प्राप्य

षट्सु जालेषु तान् सङ्गृह्य ।

सप्त मृगा अद्य लब्धाः ।

इत्यनन्दन् परमलुब्धाः ।

There was a (one) forest

In which there were two trees

Below them (the trees) were three deer

And four fawns (young ones)

There came five hunters

(who) Captured (collected) them in six nets

“Today, we have got seven deer”

The greedy hunters rejoiced

अष्ट शुकाः एतद् वीक्ष्य
नवबिलेषु चिरम् अन्विष्य
दश समानयन् वेगेन ।
मूषकान् सुतीक्ष्णदन्तान् ॥
शुकालापसक्तेषु व्याधेषु,
मूषकैश्च च्छिन्नेषु, जालेषु ।
मृगाः द्रुताः शुकाः प्लुताः ।
मूषकाश्च बिलं प्रविष्टाः ॥

Seeing this, eight Parrots
Searched, for long in nine holes
And quickly brought ten sharp-toothed mice
In the noise of Parrots
From among the nets, torn by the mice
The deer sped away; the Parrots flew away,
And the mice entered the holes

शिशुगीतम् - ११

उद्यानं गच्छामि ।

मित्रैः साकं क्रीडामि ॥

I go to garden

Play with my friends

मित्रैः साकम् एकीभूय

लोककार्यं रचयामि ॥

Together with friends

I make plans to serve the Nation (society)

शिशुगीतम् - १२

अ तः अजः ।

a for ajah (goat)

आ तः आकाशः ।

ā for ākāśah (sky)

इ तः इभः ।

i for ibhah (elephant)

ई तः ईशः ।

ī for Īśah (Gog/Lord)

उ तः उदरम् ।

u for udaram (Stomach)

ऊ तः ऊरुः ।

ū for ūruh (thighs)

ऋ तः ऋषिः । ऋ ऋ लृ ।

ṛ for ṛṣiḥ (sage). ṛ, ṝ, ṝ̄ !

ए तः एकम् ।

e for ekam (one)

ऐ तः ऐरावतम् ।

ai for airāvataḥ (Indra's white elephant)

ओ तः ओष्ठः ।

o for oṣṭhaḥ (lip)

औ तः औषधम् ।

au for auṣadhaḥ (medicine)

अं तः अंशुमान् ।

am for aṁśumān (name of a King)

अः तः रामः ।

aḥ for Rāma

वर्णान् एतान् सुष्ठु पठाम ।

Let's read these letters well

शिशुगीतम् - १३

अजः आवते

अश्वः हेषते

मेषः आवते

शुनकः भषति

सिंहः गर्जति

वृकः विरौति

Goat bleats

Horse neighs

Ram bleats

Dog barks

Lion roars

Wolf howls

व्याघ्रः गर्जति

शृगालः विरौति

कोकिलः कूजति

शुकः वदति

काकः कायते

मयूरः केकायते ।

Tiger roars

Jackal howls

Cuckoo coos

Parrot speaks

Crow caws

Peacock cries

शिशुगीतम् - १४

(हे) मार्गं पश्य मार्गं पश्य ।

यानं याति भोः यानं याति भोः ।

नानारूपं यानं नानावर्णं यानम् ।

Look at the road! Look at the road!

The vehicle goes O! the vehicle goes O!

Different shaped vehicles, different coloured vehicles

एकचक्रं यानं क्रीडारङ्गे अस्ति ।

द्विचक्रकं यानं ग्रामे नगरे चास्ति ।

त्रिचक्रकं यानं शीघ्रगामि भवति ।

चतुश्चक्रं यानं सर्वोपयोगि भवति ॥

मार्गं पश्य ॥

A One wheeled vehicle is on the playground

A Two wheeled is in the city and village

A Three wheeled vehicle is fast-moving

A Four wheeled vehicle is useful for all

Look at the road!

भारवाहकं पश्य कारयानं पश्य ।

धूमशकटं पश्य लोकयानं पश्य ।

विद्युच्छकटं पश्य विमानमेकं पश्य ।

क्षेपणीयानं पश्य पुष्पकयानं चिन्तय ॥

मार्गं पश्य ॥

Look at the goods-carrier, look at the car

Look at the steam engine, look at the bus

Look at the electric train, look at the plane

Look at the boat, imagine a flying chariot

Look at the road!

शिशुगीतम् - १५

माता वदति मोदकं खाद ।

पिता वदति पाठं पठ रे ।

भ्राता वदति नृत्यं कुरु भोः ।

भगिनी वदति गीतं गायतु ॥

Mother says “Eat sweetmeat (Modakam)”

Father says “Read lessons”

Brother says “Dance”

Sister says “Sing a song”

मातुलो वदति क्रीडां क्रीड ।

पितृव्यो वदति गृहं गच्छ ।

मित्रं वदति निद्रां कुरु हे ।

एकशरीरी करवाणि किं वा?

Maternal Uncle says “Play a game”

Paternal Uncle says “Go home”

Friend says “Sleep”

How much can a single person do?

शिशुगीतम् - १६

वर्षे वर्षे दूरं गच्छ ।

अपरे वर्षे पुनरागच्छ ॥

Rain! Rain! go away

Come again some other day

रामः क्रीडितुम् इच्छति ।

कृष्णः खेलितुम् इच्छति ॥

Rāma wishes to play

Kṛṣṇa wishes to play

शिशुगीतम् - १७

राम! राम! आम् तात ।

गुडं खादसि ? नहि तात ।

Rāma! Rāma! Yes father

Eating jaggery? No father

मिथ्या वदसि ? नहि तात ।

मुखम् उद्घाटय । हा हा हा ॥

Telling lies? No father

Open your mouth “hā hā hā”

शिशुगीतम् - १८

टिं टिं टिं टिं नक्षत्रम् ।

चित्रं चित्रं नक्षत्रम् ।

दूरे दूरे तदस्ति ।

आकाशे चकास्ति ॥

Twinkle twinkle twinkle star

Countless shapes, countless stars

Far away (in the sky)

Glow brightly in the sky

शिशुगीतम् - १९

एको देवो लोकेषु ।

एका शक्तिस्सर्वत्र ।

एकं ब्रह्म परमात्मा ।

एकीकरणं कर्तव्यम् ॥

There is one God in this world

One (divine) energy everywhere

One, Supreme-soul

Hence, oneness should be our goal (duty)

द्वौ हस्तौ उपयुज्य ।

द्वौ कर्णौ उद्घाट्य ।

द्वे नेत्रे उन्मील्य ।

सर्वद्वन्द्वं जेतव्यम् ॥

Using two hands

Opening two eyes, two ears

All dualities must be won over

शिशुगीतम् - २०

शुभदिनस्य शुभेच्छाः ।

शुभाशयान् वदाम ।

सर्वकमान् विन्दत,

सर्वविद्यामाप्नुत ॥

सर्वप्रेमपात्रतां, सर्वजीवमधुरताम् ।

सर्वदेवभक्ततां, सर्वजयमवाप्नुत ॥

Greetings on this auspicious day

Let us all express (say) warm wishes

May your desires be fulfilled

May you attain knowledge

May you be the receptacle of love and affection of all

May you remain devoted to all gods, may you attain victory